Kehitysyhteistyöjärjestöjen EU-yhdistys Kehys ry
The Finnish NGDO Platform to the EU

Eduskunnan suurelle valiokunnalle

Asia: E106/2017 vp Valtioneuvoston EU-vaikuttamisstrategia 2018

Kehys ry:n lausunto Valtioneuvoston EU-vaikuttamisstrategiasta 2018

Kehitysyhteistyöjärjestöjen EU-yhdistys Kehys ry korostaa tarvetta varmistaa EU:n yhteisten politiikkojen johdonmukaisuus kehityspoliittisten tavoitteiden ja kansainvälisen kestävän kehityksen ohjelman Agenda 2030:n kanssa. Lausunnossamme kiinnitämme huomiota kestävän kehityksen EU-tason toimeenpanoon, kestävään talouteen ja tuotantoon, kauppapolitiikkaan, ilmastopolitiikkaan, tulevaan monivuotiseen rahoituskehykseen, turvallisuuspolitiikkaan, kehityspolitiikkaan sekä maahanmuuttopolitiikkaan.

Tärkeimmät huomiomme ovat:

- Suomen tulee aktiivisesti tukea ja edistää kestävän kehityksen EU-tason toimeenpanoa. Suomen lähestyvä EU-puheenjohtajuuskausi tarjoaa erinomaisen mahdollisuuden edistää kestävää kehitystä EU-tasolla.
- EU:n uusi monivuotinen rahoituskehys (MFF) tulee laatia siten, että se tukee johdonmukaisesti kansainvälisten kestävän kehityksen tavoitteiden toteutumista niin EU:n ulkosuhteissa kuin sisäisissä toimissakin.
- Ilmastopolitiikan osalta Suomen tulisi ajaa EU:lle korkeampaa kokonaispäästövähennystavoitetta, eli vähintään 60 % päästövähennystä vuoteen 2030 mennessä.
- Kehitysrahoitusta kohdennettaessa tulee pitää kiinni EU:n kehityspolitiikan päätavoitteista: köyhyyden vähentämisestä sekä ihmisoikeuksien ja kestävän kehityksen edistämisestä kehitysmaissa. Kehitysyhteistyötä ei tule valjastaa muuttoliikkeen rajoittamiseen liittyvien lyhytjänteisten tavoitteiden edistämiseen.
- Suomen EU-vaikuttamisstrategia kattaa lukuisien ministeriöiden toimialoja, joten Suomen EU-vaikuttamisessa on tärkeää huolehtia vaikuttamisen ja politiikkojen johdonmukaisuudesta eri hallinnonalojen ja ministeriöiden välillä.

EU:n arvot ja kestävän kehityksen edistäminen

Kestävän kehityksen tavoitteet perustuvat samoihin yhteisiin arvoihin joille Euroopan unioni on rakennettu. Kun YK:n kestävän kehityksen toimintaohjelma (Agenda 2030) hyväksyttiin syyskuussa 2015, EU profiloitui vahvana globaalin kestävän kehityksen edistäjänä. Sittemmin EU:n toimet kestävän kehityksen edistämiseksi ovat

kuitenkin edenneet valitettavan hitaasti. Ikävä kyllä kestävän kehityksen edistämiselle ei ole annettu erityistä painoarvoa myöskään valtioneuvoston EU-vaikuttamisstrategiassa.

Neuvosto on pyytänyt komissiota laatimaan EU:lle strategian Agenda 2030 kestävän kehityksen ohjelman toimeenpanosta, ja komission on luvannut valmistella aiheesta reflektiopaperin vielä tänä keväänä. Suomen tulisi osaltaan varmistaa, että prosessin tuloksena saadaan aikaan kattava kestävän kehityksen strategia, joka tuo yhteen kestävän kehityksen kannalta olennaiset politiikan alat ja esittää, kuinka EU täyttää ne aukot, joita nykyiset politiikat eivät kata. Strategian tulisi myös tukea työnjakoa unionin ja jäsenmaiden välillä, sisältää seuranta- ja tilivelvollisuusjärjestelmä sekä vahvistaa kestävää kehitystä tukevaa politiikkajohdonmukaisuutta.

- Toivomme, että **Suomi osaltaan varmistaa, että EU saa hyvän ja kattavan kestävän kehityksen strategian, joka edistää kestävän kehityksen tavoitteiden toteutumista EU-tasolla ja jäsenmaissa**.

- Vaikuttamisstrategiassa mainittu tuleva **EU-puheenjohtajakausi tarjoaa Suomelle erinomaisen mahdollisuuden edistää kestävää kehitystä EU-tasolla**. Toivomme, että Suomi nostaisi kestävän kehityksen yhdeksi puheenjohtajakautensa prioriteetiksi ja puheenjohtajakautensa aikana pyrkisi vaikuttamaan siihen, että kestävä kehitys nousisi keskeiseksi EU:n politiikkaa ohjaavaksi painopisteeksi EU:n seuraavalla strategiakaudella 2019-2024.

Kestävä talous, tuotanto ja tutkimus

Valtioneuvoston EU-vaikuttamisstrategia korostaa tarvetta vahvistaa taloudellisen kasvun edellytyksiä EU:ssa ja Suomessa. Kehys haluaa muistuttaa, että talouskasvun edistäminen on kuitenkin viimekädessä vain väline kansalaisten hyvinvoinnin takaamiseksi, ja sitä tulisi myös tarkastella välineenä, ei päämääränä sinänsä.

Kehys toivoo, että Suomi osaltaan pyrkisi varmistamaan, että EU:n taloudellista kehitystä edistetään ja seurataan tavoilla, jotka ottavat huomioon talouskasvun ekologisen ja sosiaalisen kestävyyden. Tämän tavoitteen kannalta on suositeltavaa, **että EU jatkaisi määrätietoisesti vuonna 2009 käynnistettyä ”Beyond GDP”-aloitetta[1], ja ottaisi käyttöön monipuolisempia mittareita taloudellisen kehityksen ekologisen ja sosiaalisen kestävyyden seuraamiseksi**. Eriarvoisuutta tai työelämän laatua tarkastelevien hyvinvointi-indikaattoreiden käyttöönotto ja painoarvon kasvattaminen tukisi myös valtioneuvoston vaikuttamisstrategiassa mainittuja tavoitteita EU:n sosiaalisen ulottuvuuden vahvistamisesta.

Ekologisia ja sosiaalisia vaikutuksia tarkastelevat kattavat ja yhtenäiset indikaattorit tukisivat myös strategiassa mainittuja tavoitteita EU-sääntelyn parantamisesta. Valtioneuvoston strategiassa mainittujen kilpailukyvyn, talouskasvun ja työllisyyden edistämisen sijasta ja rinnalla EU-sääntelyn lähtökohtana tulisi olla muun muassa ekologisesti kestävän tuotannon ja kulutuksen tukeminen. Myös panostaminen komission esitysten ja EU-säädösehdotusten vaikuttavuusarviointiin on kannatettavaa. Kuitenkin strategiassa korostettujen Suomen kansallisten intressien ja huolenaiheiden rinnalla **Suomen tulisi huolehtia, että vaikuttavuusarvioinneissa**

[1] http://ec.europa.eu/environment/beyond_gdp/index_en.html

otetaan huomioon politiikkojen vaikutukset kestävän kehityksen eri osa-alueilla sekä tarkastellaan niiden vaikutuksia eri alueisiin ja ihmisryhmiin myös EU:n ulkopuolella.

Teollisuuden uudistaminen esimerkiksi luonnonvarojen käytön kannalta kestävämpään suuntaan on välttämätöntä. On myönteistä, että Suomi pyrkii sisällyttämään esimerkiksi uusiutuvat raaka-aineet sekä resurssitehokkuuden EU:n teollisuuspolitiikkaa koskeviin linjauksiin. Kuitenkin EU:n biotalousstrategian päivityksen osalta haluamme muistuttaa, että erityisesti puuhun perustuvan bioenergian ja biopolttoaineiden käytön lisäämiseen liittyy myös kielteisiä ympäristövaikutuksia, kuten metsäluonnon monimuotoisuuden köyhtymistä**. Tästä syystä on tärkeää, että Suomi pyrkisi biopolttoaineiden käyttöä koskevan lainsäädännön osalta edistämään EU:ssa aidosti ekologisesti kestäviä poliittisia ratkaisuja.**

On erittäin myönteistä, että valtioneuvoston strategiassa halutaan vahvistaa kestävää kehitystä tukevan osaamisen ja tutkimuksen merkitystä EU:n seuraavassa tutkimuksen ja innovaatioiden puiteohjelmassa. Toivomme, että tämän tavoitteen rinnalla Suomi pyrkii varmistamaan kestävää kehitystä tukevalle tutkimukselle riittävän rahoituksen EU:n seuraavassa rahoituskehyksessä.

Vastuullinen ja kestävä kauppapolitiikka

EU:n yhteinen Trade for all -strategia korostaa kauppapolitiikan vastuullisuutta ja avoimuutta. Valtioneuvoston EU-vaikuttamisstrategiassa kaupan kestävyys ja vastuullisuus kuitenkin jää protektionismin vastustamisen varjoon. Vaikuttamisstrategian linjaus Suomen tuesta kestävän kehityksen velvoitteiden tehokkaammasta toimeenpanosta on toki askel oikeaan suuntaan, mutta toivomme, että Suomi ottaisi aktiivisemman roolin sen varmistamiseksi, että EU:n kauppapolitiikka on johdonmukaista kestävän kehityksen tavoitteiden kanssa. Sääntöihin perustuvan kauppajärjestelmän rakentaminen on hyvä tavoite, mutta myös keskustelu näiden sääntöjen sisällöstä olisi tervetullutta.

Kestävän ja vastuullisen kauppapolitiikan edistämiseksi Suomen tulisi:

- **vaatia EU:n neuvottelemien kauppasopimusten vaikutusten kattavaa arviointia ympäristö- ja sosiaalisten vaikutusten sekä ihmisoikeusvaikutusten osalta**
- **edistää EU:n kauppapolitiikkaa koskevien päätöksenteko- ja neuvotteluprosessien avoimuutta ja läpinäkyvyyttä**
- **avata EU:ssa keskustelua runsaasti kritiikkiä herättäneiden sijoittajansuojatuomioistuinten tarkoituksenmukaisuudesta ja aktiivisesti etsiä niille vaihtoehtoja.**

Uusi monivuotinen rahoituskehys 2021-

EU:n aito sitoutuminen kestävän kehityksen toimintaohjelmaan edellyttää, että Agenda 2030 ja kestävä kehitys omaksutaan EU:n rahoituskehysten ohjenuoraksi. Tätä tavoitetta vasten Kehys ry on pettynyt hallituksen EU-vaikuttamisstrategian linjauksiin, joiden mukaisesti ”rahoituksen tulee vastata paremmin ajankohtaisia tarpeita, erityisesti muuttoliikettä ja puolustusyhteistyötä”.

Kehys pitää tärkeänä, että tuleva rahoituskehys varmistaa EU:n mahdollisuudet noudattaa niin kansainvälisiä sitoumuksiaan kuin perussopimuksissa määriteltyjä tavoitteitaan. Esimerkiksi ulkosuhteiden rahoitus kattaa tällä hetkellä vain 6 prosenttia EU:n budjetista, mutta sillä on merkittävä vaikutus globaalin köyhyyden ja eriarvoisuuden vähentämisessä. Komission alustavissa ehdotuksissa ulkosuhteiden budjetti sisältää yleisen ulkosuhteiden rahoituksen, turvallisuuden, muuttoliikkeen ja kehitysyhteistyön. Ulkosuhdebudjetin käyttötarkoituksen laajentumiseen liittyy riskejä kansainvälisin standardein määritellyn kehitysyhteistyön rajojen hämärtymisestä. **Jos EU:n ulkosuhteiden rahoitusohjelmien ja -välineiden lukumäärää halutaan vähentää, on kehitysyhteistyön rahoituksen korvamerkitseminen entistä tärkeämpää.**

Kehitysrahoitusta kohdennettaessa EU:n tulee pitää kiinni perussopimuksissa määritellyistä kehityspolitiikan päätavoitteistaan: köyhyyden vähentämisestä[2] sekä ihmisoikeuksien edistämisestä ja kestävän kehityksen tukemisesta kehitysmaissa[3], eikä valjastaa kehitysrahoitusta esimerkiksi muuttoliikkeen rajoittamiseen liittyvien lyhytjänteisten tavoitteiden edistämiseen.

EU:n ulkosuhteiden rahoituksen tulee vastata myös uudessa globaalistrategiassa sekä neuvoston vuonna 2015 hyväksymässä ihmisoikeuksia ja demokratiaa koskevassa EU:n toimintaohjelmassa huomioituun kansalaisyhteiskunnan kapenevaan tilaan maailmalla. **Suomen tulisikin varmistaa, että EU käyttää ulkosuhteiden eri rahoituslinjoja ja instrumentteja laajasti kansalaisyhteiskunnan kapenevan tilan puolustamiseen ja kansalaisyhteiskunnan tukemiseen.**

Kehyksen mielestä Suomen tulisi huomioida EU-vaikuttamisstrategiassaan monivuotien rahoituskehyksen osalta seuraavat seikat:

- **Kansainvälisten kestävän kehityksen tavoitteiden tulisi ohjata EU:n rahoituskehysten laadintaa.** EU:n budjetin sosiaalisen, ekologisen ja taloudellisen kestävyyden varmistamiseksi komission tulisi käynnistää monivuotisesta rahoituskehyksestä osallistava prosessi, jossa kuunneltaisiin eri sidosryhmiä Euroopasta ja EU:n kumppanimaista.
- **Ulkosuhteiden budjetin suhteellista kokoa on kasvatettava seuraavassa rahoituskehyksessä**, jotta sillä voidaan aidosti vastata ulkosuhteiden ja kestävän kehityksen tarpeisiin.
- Ulkosuhdebudjetin alaisissa ohjelmissa tulee myös **määritellä selkeästi, mitkä ohjelmat ja välineet rahoittavat kehitysyhteistyötä.**

[2] Euroopan unionin toiminnasta tehty sopimus, artikla 208.
[3] Euroopan unionista tehty sopimus, artikla 21.

- **EU:n ulkosuhteiden rahoituslinjoja ja instrumentteja tulee käyttää kansalaisyhteiskunnan kapenevan tilan puolustamiseen ja kansalaisyhteiskunnan tukemiseen** EU:n globaalistrategian ja EU:n ihmisoikeuksien ja demokratian toimintaohjelman mukaisesti.

- EU:n resurssit tulee kohdistaa myös sisäisissä politiikoissa kestävän kehityksen toimintaohjelma Agenda 2030:n ja Pariisin ilmastosopimuksen toimeenpanemiseen.

Ilmasto ja puhdas energia

On positiivista, että valtioneuvosto linjaa Suomen haluavan ”vaikuttaa aktiivisesti komission uusiin ilmastopoliittisiin linjauksiin ja päätöksentekoon EU:n neuvostossa ja Eurooppa-neuvostossa”. On kuitenkin huolestuttavaa, kuinka voimakkaasti valtioneuvosto painottaa strategiassaan Suomen kansallisia ja taloudellisia intressejä, jotka uhkaavat jättää varjoonsa ilmastopolitiikan todellisen tavoitteen, eli aidot päästövähennykset.

Pariisin sopimuksen tavoitteena on rajata maapallon keskilämpötilan vaarallinen nousu 1,5 asteeseen. Jotta näin tapahtuisi, kaikkien sopimusten osapuolten – myös Suomen ja Euroopan unionin – tulisi vähentää päästöjään huomattavasti nykyistä enemmän ja nopeammin. Toistaiseksi EU:n ja Suomen toimet eivät riitä saavuttamaan EU:n tavoitetta vähentää päästöjään 80% vuoden 1990 tasosta vuoteen 2050 mennessä.

- Vuoden 2019 puheenjohtajuuskauttaan silmällä pitäen **Suomen tulisi olla niiden edistyksellisten EU-maiden joukossa, jotka ajavat EU:lle korkeampaa kokonaispäästötavoitetta, eli vähintään 60% päästövähennyksiä vuoteen 2030 mennessä**. On syytä muistaa, että myös YK:n ilmastosopimuksen 25. osapuolikokous osuu Suomen EU-puheenjohtajakaudelle.

- Suomen tulisi pyrkiä varmistamaan, että **nykyinen komissio julkaisisi riittävällä kunnianhimolla varustetun ja vuoteen 2050 ulottuvan tiekartan siitä, kuinka EU:n päästövähennystavoite saavutetaan.** Tiekartan laatimista ei tule siirtää seuraavalle komissiolle, sillä tällöin päästövähennystavoitteiden edellyttämiä uudistuksia ei ehditä toteuttamaan tarvittavassa aikataulussa.

- Bioenergian ja biopolttoaineiden käytön lisäämiseen liittyy myös kielteisiä ympäristövaikutuksia. Tästä syystä tärkeää, että **Suomi pyrkisi biopolttoaineiden käyttöä koskevan lainsäädännön osalta edistämään EU:ssa aidosti ekologisesti kestäviä poliittisia ratkaisuja.**

On syytä myös pohtia, missä määrin valtioneuvoston vaikuttamistavoitteet energiaintensiivisen vientiteollisuuden sisällyttämisestä hiilivuotoluetteloon vastaavat valtioneuvoston strategian kappaleen ”Teollisuuden murros” linjausta, jonka mukaan ”EU:n teollisuuspolitiikan tulee tukea teollisuuden innovaatiovetoista uudistumista vanhojen teollisten rakenteiden tukemisen sijaan”.

Turvallisuus- ja puolustuspolitiikka

Puolustusbudjetin kasvattaminen ja rahoituksen kanavoiminen puolustusyhteistyöhön ei ole oikea keino ratkoa EU:n turvallisuutta uhkaavien ongelmien juurisyitä. Esimerkiksi tutkimusrahoitusta tulisi puolustustutkimuksen sijasta kohdentaa nykyistä enemmän konfliktinestoon sekä rauhanvälitykseen liittyvään tutkimukseen. Kaikkiaan olisi hyödyllistä päivittää turvallisuuskäsitystä siten, että globaalin kestävän kehityksen edistäminen sekä ilmastonmuutoksen ja muiden globaalien ympäristöuhkien torjunta ymmärrettäisiin eurooppalaisen turvallisuuden keskeisiksi elementeiksi.

Kehys ry on pettynyt vaikuttamisstrategian tutkimus- ja innovaatiopolitiikkaa koskevaan linjaukseen, jonka mukaan ”Suomi edellyttää riittävän rahoituksen varmistamista puolustustutkimukselle seuraavassa rahoituskehyksessä”. **Mikäli Suomi haluaa jatkaa keskeistä rooliaan EU:n konfliktinehkäisy- ja rauhanvälitystyön kehittämisessä, tulisi sen myös tukea konfliktinestoon sekä rauhanvälitykseen liittyvää tutkimusta ja innovaatioita**. EU:n tasolla konfliktinestoon, rauhanvälitykseen ja kriisinhallintaan keskittyvää tutkimusrahoitusta ei ole. Viimeinen Horisontti2020-tutkimusohjelman BES:n (Border Security and External Security) konfliktinehkäisyyn keskittyvä haku oli vuonna 2015. Ristiriita konfliktinehkäisyn ja rauhanvälitystyön poliittisen merkittävyyden sekä siihen laitettavan tutkimusrahoituksen välillä on erityisen suuri verrattuna kymmeniin miljardeihin, joita EU on laittamassa puolustustutkimukseen. Tutkimusresurssien lisääminen konfliktinestoon sekä rauhanvälitykseen olisi linjassa myös strategian lähialueyhteistyötä koskevan linjauksen kanssa, jonka mukaan Suomi jatkaa aktiivista työtään EU:n konfliktinehkäisy- ja rauhanvälitystyön kehittämisessä.

Kehityspolitiikka

On erittäin myönteistä ja kannatettavaa, että Suomi painottaa EU:n kehitysrahoituksen kohdentamisessa kehityspoliittisen selonteon mukaisia painopisteitä sekä seksuaali- ja lisääntymisterveyden ja -oikeuksien (SRHR) kokonaisvaltaista huomioon ottamista EU:n kehityspolitiikassa sekä puoltaa rahoituksen lisäpanostuksia SRHR-kysymyksiin.

Kehys ry on yllättynyt, että kestävän kehityksen Agenda 2030:a ei mainita vaikuttamisstrategiassa kehityspolitiikan yhteydessä, vaikka EU:n uusi kehityspoliittinen konsensus antoi signaalin siitä, että EU näkee kehityspolitiikkansa osana kestävän kehityksen Agenda 2030:n toimeenpanoa. **Toivomme, että Agenda 2030:n kokonaisvaltaisuus huomioitaisiin myös valtioneuvoston EU-vaikuttamisstrategiassa ja pyrittäisiin varmistamaan EU:n politiikkojen johdonmukaisuus kestävän kehityksen kannalta**.

EU:n sitoutuminen kehityspoliittiseen johdonmukaisuuteen[4] tarkoittaa, että muiden politiikka-alojen tulee ottaa unionin kehitysyhteistyön tavoitteet huomioon kaikissa politiikoissa, jotka todennäköisesti vaikuttavat kehitysmaihin. Viime aikaiset EU:n politiikan trendit kuitenkin osoittavat päinvastaiseen suuntaan. EU:n

[4] Euroopan unionin toiminnasta tehty sopimus, artikla 208.

kehitysyhteistyöhön on löydetty entistä enemmän käyttötarkoituksia köyhyyden vähentämisen ja kestävän kehityksen ulkopuolelta, erityisesti muuttoliikkeen hallinnasta ja turvallisuussektorin vahvistamisesta.

Kehityspolitiikan osalta Kehys ry suosittaa että:

- Suomi varmistaa, että EU käyttää kehitysyhteistyötä edelleen unionin perussopimuksissa määriteltyihin tarkoituksiin, eli köyhyyden vähentämiseen sekä ihmisoikeuksien edistämiseen ja kestävän kehityksen tukemiseen kehitysmaissa. **EU:n kehityspolitiikkaa ei tule valjastaa esimerkiksi muuttoliikkeen rajoittamiseen liittyvien lyhytjänteisten tavoitteiden edistämiseen.**

- Kun Suomi vaikuttamisstrategian mukaisesti ”edistää suomalaisten yritysten ja toimijoiden mahdollisuuksia päästä osallisiksi EU:n hankkeisiin ja hankerahoitukseen”, on tärkeää myös **varmistaa, että rahoitettavilla hankkeilla on todellisia kehitysvaikutuksia ja niitä arvioidaan ja seurataan asianmukaisilla kriteereillä ja indikaattoreilla**.

- On myös tärkeää, että **uudessa monivuotisessa rahoituskehyksessä varmistetaan, että EU voi noudattaa kansainvälisiä sitoumuksiaan sekä perussopimuksessa määriteltyjä tavoitteitaan kehitysyhteistyön osalta**.

Muuttoliike

Kehys on huolissaan tavasta, jolla valtioneuvoston EU-vaikuttamisstrategia lähestyy muuttoliikettä. Sen sijaan, että muuttoliikettä lähestytään hallintaa vaativana ongelmana, tulisi poliittisessa keskustelussa muistaa, että muuttoliike on normaali ilmiö ja ihmisten liikkumisella on myös myönteisiä yhteiskunnallisia vaikutuksia. EU:n muuttoliikettä koskevissa keskusteluissa ja politiikoissa olisi tärkeää huomioida myös muuttoliikkeen kehitysulottuvuus ja ihmisoikeuksien turvaaminen.

Kuten jo aikaisemmin tässä lausunnossa totesimme, **Suomen ei tule edistää kehitysrahoituksen kanavoimista muuttoliikkeen hallintaan.** Sen sijaan Suomen tulee varmistaa, että EU käyttää kehitysyhteistyötä unionin perussopimuksissa määriteltyihin tarkoituksiin, eli köyhyyden vähentämiseen sekä ihmisoikeuksien edistämiseen ja kestävän kehityksen tukemiseen kehitysmaissa.

Vaikuttamisstrategiassa todetaan EU-Turkki-yhteistyön tuoneen huomattavia tuloksia. Todellisuudessa laiton maahanmuutto on suuntautunut vain entistä vaarallisimmille reiteille Turkki-reitin sulkeuduttua. Lisäksi järjestöt ovat vakavasti kritisoineet Turkin kykyä suojella pakolaisia ja tarjota heille ihmisoikeuksia kunnioittavia ratkaisuja.

EU:n kumppanuuskehykset kolmansien maiden kanssa puolestaan ohjaavat EU:n kehitysyhteistyövaroja kumppanimaiden rajavalvontaan ja asettavat rajavalvonnassa onnistumisen kehitysyhteistyön ehdoksi. Tämä ei ole linjassa EU:n kehitysyhteistyön periaatteiden kanssa ja se asettaa ihmisoikeudet ja ihmisten turvallisuuden

vaakalaudalle. Mitä todennäköisimmin se ohjaa konflikteja pakenevia ihmisiä käyttämään entistä vaarallisempia reittejä ja turvautumaan ihmissalakuljetukseen, jota EU nimenomaan yrittää torjua.

EU:n sisäisten toimien osalta Kehys ry suhtautuu kielteisesti ehdotukseen EU:n yhteisestä turvallisten alkuperämaiden luettelosta. Kaikilla ihmisillä tulee olla oikeus hakea turvapaikkaa yksilöllisistä syistä. Esitetty turvallisten alkuperämaiden luettelo vaarantaa tämän oikeuden.

Palautus- ja takaisinottojärjestelyiden yhteydessä mainitut positiiviset ja negatiiviset kannustimet kuulostavat huolestuttavilta, ettenkin kun tässä yhteydessä ei määritellä tarkemmin mitä negatiivisilla kannustimilla tarkoitetaan. Myöskään kehitysrahoitusta ei tule sitoa ja ehdollistaa palautussopimuksiin. Vapaaehtoisen paluun pitää olla aina turvallista ja perustua yksilön omaan päätökseen sekä validiin tietoon olosuhteista paluumaassa.

Muuttoliikkeen osalta Suomen tulisi vaikuttaa, että:

- **EU:n kehitysyhteistyötä ei alisteta muuttoliikkeeseen ja turvallisuuteen liittyville huolille eikä sitä ohjata jäsenmaiden muuttoliikepolitiikan rahoitusvälineeksi**.

- **Kumppanimaiden kanssa tehtävien muuttoliikettä koskevien sopimuksien tulee pitää kiinni ihmisoikeuksista. Ihmisoikeuksista ja ihmisten turvallisuudesta on huolehdittava kansainvälisten standardien perusteella myös kielteisen turvapaikkapäätöksen saaneiden palauttamisessa**.

Kunnioittavasti,

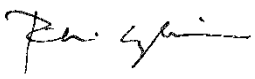

Rilli Lappalainen
Pääsihteeri
Kehys ry

Lisätietoja:

Elina Mikola
Vaikuttamistyön koordinaattori, Kehys ry
elina.mikola@kehys.fi
puhelin: 046 851 5974